



Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio Practica ...

De Conversatione Apostolica A Curatoribus Animarum piè & fructosè
instituenda - Complectens vatios & solidos modos juvandi & consolandi
diversorum Statuum Personas afflictas, præcipuè ægras & captivas

Lohner, Tobias

Dilingae, 1677

§. 2. Quibus mediis uti debeat Operarius æd Apostolicam sint observandæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48248](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48248)

ingenti Spiritu Homines rei insolentiâ stomachantes, verborum salubritatem aspernabuntur, & amore in odium vel omnem erga eum, qui reprehendit, observantiam abijcient.

VIII. Octava industria est, ut non tantum Medicinam moderatè applicet (eò quòd juxta S. Bernardum ep. 25. *cura nunquam quidem remissa, sed prudenter tamen intermissa, plerumque plus proficiat*) sed, ut sapienter monuit S. Franciscus Xaverius, etiam pertinaces animos, atque in flagitiorum cœno hæsitantes ita cælestibus minis urgeat, ut tamen nunquam illis divinæ clementiæ spes intercidatur, sed ejus intercedum commemoratione pectora eorundem mulceantur.

IX. Nona industria est, ut, quando aliquem à virtute abstrahere desiderat, certò sibi persuadeat, id multò efficacius apertè fieri (maximè postquam ab illo amari se existimat, quàm argutijs quibusdam & dicerijs sive aculeatis verbis quæ animum occultè verberare solent, & cujusdam occultæ Censoris suspicionem ingenerare, quæ opinio liberæ conversationi & amoris affectui plurimum detrahit.

X. Denique etiam illud nonnullorum monitum non negligendum est, quo hortantur, ut salutis ac virtutis viam non tanquam rem arduam atque difficilem, sed facillimam, jucundissimam, hominèque libero dignissimam proponant, ita ut, etsi nullis ad eam vitæ rationem præceptis adstringeremur, ipsa tamen virtutis pulchritudo, & honesti speciositas, sicut olim multos Philosophos, trahere deberet. Atque fiet, ut generoso quodam animi impulsu, quod optimam & homine dignissimum esse cognoverit, sine magna difficultate aggrediatur.

§. II.

Quibus mediis uti dicebat Operarius ad Apostolicam Peccatorum curationem.

I. **M**ulta sunt quidem media, quæ Viri Apostolici, Etante Spiritu Sancto, & proprio Zelo impellente abhibuerunt ad conversionem Peccatorum. Quia tamen in hac Instructione animus duntaxat est, ordinarios modos curandi Proximum, & à quovis facillè practicabiles Operario nondum satis exercitato suggerere, ideo omissis rarioribus & exoticis medijs, sequentia duntaxat propono. Inprimis ergo

gnam cum Peccatoribus, & longaninem patientiam habere conetur Operarius, nec spem conversionis obtinendæ obijciat, cum & DEVS horum conversionem patienter expectet; præterea maximi etiã momenti sit unicum peccatum impedivisse.

II. Potissimum ferè medium ad horum animos emolliendos ducat orationem ferventem, & crebram pro ijs fufam; per hanc enim gravissimos quosque peccatores ad frugem conversos esse passim historiã produnt.

III. Summopere etiã studeat, in hujusmodi hominum amicitiam se insinuare, eosque variis obsequiis, præsertim verò blanda, suavique conversatione demereri; hãc enim viã non paucos à S. Francisco Xaverio emolliitos esse in ejus vita legitur.

IV. Si legere nõrunt, suadeat illis, ut singulis diebus tardè & attentè unum alterumve folium ex libello pio legant, maximè ex tali, qui vel de æternitate, vel de quatuor novissimis scribat. Hi enim Concionatores muti multò efficacius plerumque persuadent emendationem, quàm ij, qui in cathedris cum strepitu detonant.

V. Specialiter illis commendet affectum & fiduciam ad SS. Domini Passionem, horteturque, ut singulis diebus semel vel sæpius ad honorem illius orationem Dominicam vel salutationem Angelicam recitent: eum in finem juverit illis indicare, quod Christus quondam S. Gertrudi dixit. *Quilibet poterit respirare in spem venia offerendo DEO Patri meam innocentissimam Passionem & Mortem. Credat igitur Peccator, se per hoc obtinere saluberrimum fructum indulgentia; quia nullum tam efficax remedium contra peccata poterit in terris haberi, sicut devota memoria mea Passionis cum fide recta & vera penitentia.* l. 4. In sin. div. piet.

VI. Simili modo conetur eos ad singularem fiduciam & amorem erga B. Virginem excitare. Quare proderit narrare illis, quod olim DEVS Pater S. Catharinæ Senensi dixit: uti apud Blossium c. 1. Monil. Spirit. videre est. *MARIÆ unigeniti Filii mei gloriosa Genitrici à bonitate mea concessum est propter Incarnati Verbi reverentiam, ut quisunque etiã Peccator ad eam cum devota veneratione recurrit, nullo modo diripiatur à Damone infernali.* Hac est enim à me electa, parata & posita

tanquam esca dulcissima ad capiendos homines, & præcipue omnes peccatorum. Item quòd B. Virgo eodem Blofio teste l. 1. ipsa S. Brigittæ revelavit dicens: *Quantumcunque homo peccet, si toto corde, cum vera emendatione & charitate ad me confugerit, statim parata sum recipere venientem. Nec attendo quantum quis peccaverit, sed quali intentione & voluntate redit ad me. Nam peccator quamlibet vilis & sordidus sit, non dedignor eius plagas ungeri & sanare; quia vocor, & verè sum Mater misericordia.* Hinc S. Gertrudis, ut ibidem refertur, aliquando vidit accurrere sub chlamydem dulcissimæ hujus DEI Genitricis veluti bestiolas quasdam diversi generis, per quas significabantur peccatores specialem devotionem ad illam habentes. Has omnes illa benignè recipiens, & quasi sub pallio protegens, delicata manu sua singulas contrectabat, deliniebatque, & ipsis amicabiliter blandiebatur, quemadmodum quis blandiri solet catulo suo. Suadeat ergo Operatorius, ut hanc S. Virginem peccator, cum quo agit, varijs obsequijs demereri sibi studeat, maximè singulis diebus aliquid in honorem ejus recitando, in ejus festis confitendo, per diem integrum, maximè verò Sabbati, abstinendo ab illo vitio, quo maximè infestatur. Eum in finem conveniet unâ alterare brevi historiâ ostendere, quàm salutare hoc medium multis peccatoribus fuerit, v. g. illi Militi, cui Diabolus servi specie assumptâ per quatuordecim annos servierat, occisurus illum, si vel semel salutationem Angelicam, quam recitare quotidie consueverat, omisisset, qui tamen postea B. V. patrocinio, & ope Eremitæ cujusdam, fraude dæmonis detectâ, egregiè resipuit. Uti fusiùs in spec. Exempl. V. Salut. Angel. ex. 5. refertur. Alius verò, qui Sabbato Virginis Mariæ nomen habentis pudori amore Beatissimæ DEI Matris pepercit, in torneamento occisus, contritionis elicite gratiam, & cum hac salutem obtinuit. Ibid. V. Horæ Canonice ex. 4.

VII. SS. Eucharistiæ usum quoque, si possit omnibus modis persuadeat; ibi enim mensa est, quam paravit Dominus adversum eos, qui tribulant peccatorem, vitiorum habitus; ibi humanus sanguis latet, qui, si hauriatur à peccatore, morbo caduco ad peccati lapsum impellente eum liberabit. Expertus hanc efficaciam est miles ille, qui concubine amore implicitus, cum S. Bernardi suasu in agone constitutus SS. Eucha-

Evcharistiam recepisset, adeò mox mutatus est, ut summè jam deestatus sit, quam summè priùs deperierat, uti fusiùs in speculo exempl. V. attritio videre est.

VIII. Nonnunquam proderit adhibere medium illud, quo S. Bernardus peccatorem quendam à prava consuetudine abduxit, dum illi suasit, ut triduo tantùm ad honorem SS. TRINITATIS à familiari sibi vitio abstineret; quod cum ille fecisset, suasit S. Bernardus, ut alterum triduum ad honorem CHRISTI adijceret; quo consilio observato ita ille immutatus est, ut etiam sine pacto ullo deinceps abstinere statueret.

IX. Salubre quandoque etiam fuerit, dolo bono circumvenire peccatorem, & ad exemplum Nathan Prophetæ, Parabolæ, vel etiam Historiæ propositione ipsi Statùs sui peccatum, vitæque sceleratæ turpitudinem ostendere, quod tamen ab initio dissimulanter admodum faciendum est, ne fraudem mox advertens difficulter capiatur. Parabolæ autem vel Historiæ tales possunt esse. 1. Narret ex Acroamatis Jacobi Bidermanni Historiam de Filio, qui in vineam ire iussus, Patrem in itinere invadens dejecit in terram, & cultro interemit. Inferat subinde hoc facere peccatorem respectu Dei Patris. 2. Narret ex eodem libro Historiam de muliere illa, quæ captivum maritum testudinis suæ auxilio ex turcica captivitate liberavit, fingatque, eam postea domi à marito male habitam, & tandem post gravia & repetita vulnera penitus occisam: & inferat hoc Peccatores respectu Christi facere. 3. Fingat fuisse Reginam, quæ ex humili loco in aulam translata ad regias nuptias, miscuerit se aliquoties caeculis & liliis, & neque à Rege privatim monita, neque minis deterrita abstinuerit. Tali Parabolâ propositâ exspectet, quid peccator judicet, & tum inferat: Tu es illa Sponsa Spiritus Sancti, &c. 4. Fingat aulicum ob delicta sua sæpiùs à Rege monitum, jamque excludendum ab aula, amicorum tamen precibus fuisse servatum; sed illum post decies recuperatam, Amicorum ope, gratiam apud Regem, necdum tamen resipere, sed in antiqua peccata frequentius labi; an hic ulteriori Amicorum auxilio dignus videbitur? Inferat subinde Peccatorem esse, qui toties Sanctorum precibus in gratiam cum DEO reductus, necdum tamen resipiscat. 5. Fingat hominem aliquem eò insanix redactum esse, ut ultro vestes exuens

porcorum stabulum intraverit, ibique cum porcis habitans, filiquas & faeces comederit, in luto, si quod vidit, se xpluravit, vomitum resorbuerit &c. Inferatque, peccatorem esse talem, bestiisque se assimilare. 6. Fingat esse aliquem, qui Testamentum, quo ingens Hæreditas ei transcribatur, vili pretio vendiderit; & ostendat, talem esse peccatorem, qui gratiam pro vili voluptate vendat. 7. Fingat Ducem quandam, cui Arx valde opulenta commissa sit, eaque insuperabilis, vili pretio corruptum, se & arcem Hostibus capitalissimam tradidisse. Inferat hoc peccatorem agere, qui Arcem animæ diabolo tradit. 8. Fingat, comicum fuisse, qui, cum pollicitus fuisset comœdiam exhibere, atque ideo Regem cum tota Aula sua invitasset, nunquam tamen in theatrum prodierit, & comœdiam auspicatus sit. Inferat, talem comicum esse peccatorem, qui conversionem differt.

X. Quandoque illi ostendat, quantum gaudium creare possit DEO & omnibus Sanctis, si seriò se emendet. Eum in finem proderit attulisse favores speciales, quos peccatoribus sincerè conversis exhibuit DEVS, maximè S. Magdalenz, Mariæ Ægyptiacæ, Pelagiæ &c.

XI. Proderit etiam declarare minas, quas proposuit DEVS in S. Scriptura adversus eos, qui vocantem DEVM audire distulerunt, maximè illam Prov. c. 1. ubi ait DEVS tales: *Quia vocavi, & renuistis; extendi manum meam, & non fuit, qui aspiceret, ego quoque in interitu vestro ridebo, & subsannabo, cum vobis id, quod timebatis, evenerit.* Ad quarum minarum confirmationem adducat unum alterumve exemplum Tragicum, in quibus minæ tales impletæ sunt; maximè illius rustici, pro quo, cum post mortem ejus ex Psalmo De profundis ille Versiculus: *Fiant aures tua intendentes &c.* cantaretur, Imago Crucifixi feretro insistens manus de ligno resolvit, iisque aures obturavit.

§. III.

Quomodo agendum sit cum illis, qui Inimicitias deponere nolunt.

I. **G**ra quoque media adhibere convenit, ut, si unum non proficiat, alterum sortiatur suum effectum. 1. In primis ergo